

veliko zemljišče, bi se sadjarstvo še bolj pospeševati zamoglo. Sedanji poskusni vrt bi bil jako primeren stavbeni prostor.

Inženier Pour meni, da bi bilo primerno za drevesnico v najem vzeto posestvo na Viču.

Tajnik Pirc odgovarja, da na Viču ni zemlja primerna za drevesnico, ker je težka in ilovnata. Dvorec je pa tudi le za nekaj let v zakupu. Drevesnica pa mora vendar biti nekaj trajnega, ker se mora drevje več let vzgojevati.

Vikar Hladnik vpraša, kaj bode s kegljiščem, katerega imajo bogoslovci v razvedrilo in zabavo na poskusnem vrtu kmetijske družbe? Potem pa stavi resolucijo:

Glavni odbor naj ima, ko bode iskal primerne zemljišča za novo drevesnico, pred očmi, da bi se kedaj na dotičnem kraju ustanovila zimska kmetijska šola. Zimske kmetijske šole so na Nemškem in po nekaterih krajih na Avstrijskem. Zimske kmetijske šole so jako primerne za navadnega kmeta, ki ne more po leti pogrešati sina pri delu. Sedaj gredo na kmetijske šole večinoma taki, ki iščejo službe kot oskrbniki. Na domu jih le malo ostane. V zimskih kmetijskih šolah bi se pa kmečki sinovi učili samo po zimi sadjarstva, mlekarstva in drugih važnejših predmetov. Ker bi gotovo prišlo mnogo kmečkih sinov v tako šolo, bi se umno kmetovanje kmalu pospešilo. (Dalje sledi.)

Kmetijske raznoterosti.

Rumunsko kmetijstvo. V Rumuniji je zemlja posebno dobra, rodovitnost nenavadno velika. Rumunska pšenica je težka. Hektoliter tehta čez 80 kilo. Ravno tako dobra je rž. Boljše vrste turšice pridelujejo veleposestniki. Ječmen se prideluje večkrat in se le redko kaka vrsta čista prideluje. Navadno se prideluje več vrst. Ogrščica je dobra, a ima v sebi dosti olja. Glavni pridelek v deželi sta turšica in pšenica, katerih se veliko izvozi. Turšica je tudi najvažnejše domačo živilo. Posestva največ obdelujejo grški, armenski in židovski najemniki. Najemnine plačuje se za falč (1.41 hektara) 15 do 16 frankov za večja posestva. Za posamične parcele se zahteva še več zakupnine. Bolgari prihajajo kot vrtnarji v deželo. Plačujejo včasih celo 250 frankov za falč najemnine. Naselijo se pa le, kjer je dosti vode, da se pridelovanje zelenjave izplača. Najprej postavijo jako priprosta kolesa in zjemalne stroje ter napravijo namakalno mrežo po vsem zemljišču. Prideluje vrtno zelenjavo, ki se dobro proda. Krompirja se v Rumuniji malo prideluje. Kmetijska poslopja so pa v Rumuniji le malo vredna.

Poučni in zabavni del.

Krištof Kolumb.

(Zgodovinski roman. Ruski spisal E. Šreknič.)

(Dalje.)

Drugo poglavje.

Morske hijene.

Neprestano razbivajo se valovi ob strmo obrežje Portugaljsko. Sedaj se lepo igrajoč zbirajo počasi v gibljive temnomodre hribčke, sedaj besneč pod pritiskom vetra z vso ljutostjo se vzdigujejo v gore,

pene se s silo udarjajo ob kamnite stene *Sierre-Centre* in se po malem razbijajo ob trde skale.

Brez pomoči dan v oblast morja z njega viharji in vetrovi je mornar ob bregovih *Portugalske* v veliki nevarnosti; brezštevilne klečeti, nasipine in podvodne skale prete mu s pogubo v bližini pristanišča. Posebno ta čas, v katerem se vrši naš roman, ko še niso imeli svetilnih stolpov, ki vodijo mornarje s svojo rešilno svetlobo, se je razbilo na stotine ladij ob bregovih *Portugalske*.

Kakor so tudi strašni bili viharji, kakor so bile pogubne klečeti in podmorske skale, še strašnejše so pa bile za mornarje *XV. stoletja* morske hijene. Zapajoč v svojo srečo, je mornar te dobe premagoval vse težave, da je naposled padel v oblast teh strašnih ljudij, zažigajočih ognje na bregu, da privabijo ladijo na kraj, kjer se je razbila. S sekirami v rokah so z roparskim veseljem šli z brega za topečo se ladijo, čakajoč trenutja, da so pali na plen.

Višave *Estramadure* kažejo na vsakem koraku velike razlike. Tu so rodovitne doline, obrobene z lesom poraščenimi gorami, tu zopet daleč nerodoviten svet. Ker prebivalstvo nerodovitnih krajev ne prideluje toliko, da bi se moglo preživeti, hodijo k morju, love ribe, da se prežive. Njih predniki *XV. stoletja* so se bavili tudi z ropanjem. Vzeli so, kar so dobili. Njim je bilo najljubše oblačno nebo, razgrajanje viharja in ljuto premetavanje valov, tedaj so se veselja blesketale oči morskih hijen, kajti pričakovale so lahkega plena.

Bilo je koncem oktobra 1471. l. Veter je nekaj dni vlekel z zapada, ko je solnce zašlo, je silnejši postajal, in z vso silo pretresoval okna in duri polrazrušenih ribskih koč v vasi, ki je ležala o vznožju nosa *La Roka*, najzapadnejšega konca *Sierre-Centre*. Vasica je imela dvanajst hiš neredno razmetanih po morskem bregu. V sredi mej njimi je stala hiša, ki se je po svoji velikosti in po trdnjosti zidavi razlikovala od drugih. V njenih vratih sta stala dva človeka v ribiški obleki. Starši, postaven in krepak mož je bil obrnen k morju in zakrival oči z roko pred žarki zahajajočega solnca; upiral je oči v temne oblake, ki so zakrivali deloma nebo. Najbrž je našel kaka vesela znamenja, kajti obrnil se je k svojim tovarišem z veseljem smehljam:

— Oblaki kmalu zakrijejo nebo in imeli bomo demo lepo noč.

— Tako misliš, *Matevž*, da

— Verjami mi, *Ivan*. Severni zapadnik prinese močen vihar, ki bode metal ladije naravnost k nam na breg.

— Prav imaš, *Matevžu* pritrdil je mlajši — ropanje je že blizu.

Starši je molče prikimal z glavo.

— Kdaj se odpravimo na breg, — vprašal je mlajši po kratkem molčanju.